

نقش احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش در پیش‌بینی افسردگی در زنان آسیبدیده از خیانت همسر

دانشجوی دکتری گروه مشاوره، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

دانشیار گروه روانشناسی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

استاد گروه مشاوره، دانشگاه خوارزمی، کرج، ایران

الهامی ابراهیمی ^{id}

مجید زرغام حاجبی * ^{id}

شکوه نوایی نژاد ^{id}

zarghamhajebi@gmail.com

ایمیل نویسنده مسئول:

پذیرش: ۱۴۰۲/۰۱/۲۲

دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۱۱

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷

<http://Aftj.ir>

دوره ۴ | شماره ۱ پیاپی ۱۵ | ۱۳۴-۱۵۶

بهار ۱۴۰۲

نوع مقاله: پژوهشی

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف نقش احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش در پیش‌بینی افسردگی در زنان آسیبدیده از خیانت همسر انجام شد. **روش پژوهش:** این مطالعه از نوع کاربردی و توصیفی-همبستگی بود. ۲۵۰ نفر از زنان آسیبدیده از خیانت همسر در شهر تهران با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب و در این پژوهش شرکت کردند. شرکت‌کنندگان پرسشنامه‌های احساس تنهایی راسل و پیلوا و کورتونا (۱۹۸۰)، رضایت جنسی لارسون و همکاران (۱۹۹۸)، بخشش ری و همکاران (۲۰۰۱) و افسردگی بک (۱۹۹۶) را تکمیل کردند. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه انجام گرفت. **یافته‌ها:** نتایج پژوهش نشان داد بین احساس تنهایی و افسردگی رابطه مثبت معنی‌دار ($P < 0/001$) و بین رضایت جنسی و بخشش با افسردگی رابطه منفی معنی‌داری وجود دارد ($P < 0/001$). نتایج تحلیل رگرسیون نیز نشان داد ۴۴ درصد از واریانس افسردگی در زنان آسیبدیده از خیانت همسر با احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش، پیش‌بینی می‌شود ($P < 0/001$ ، $R = 0/661$ ، $R^2 = 0/437$ و $R^2 = 0/430$ تعدیل شده). همچنین سهم احساس تنهایی بزرگتر از سایر متغیرهای پیش‌بین بود. **نتیجه‌گیری:** بر اساس نتایج تحقیق می‌توان نتیجه گرفت که احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش بر افسردگی در زنان آسیبدیده از خیانت همسر موثر است. **کلیدواژه‌ها:** احساس تنهایی، رضایت جنسی، بخشش، افسردگی، خیانت همسر.

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:
درون متن:

(ابراهیمی، زرغام حاجبی و نوایی نژاد، ۱۴۰۲)

در فهرست منابع:

ابراهیمی، الهامی، زرغام حاجبی، مجید، و نوایی نژاد، شکوه. (۱۴۰۲). نقش احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش در پیش‌بینی افسردگی در زنان آسیبدیده از خیانت همسر. *خانواده درمانی کاربردی*. ۴(۱)، ۱۳۴-۱۵۶.

مقدمه

ازدواج وسیله‌ای برای بقای نسل، سلامت انسان و رشد کمال به شمار می‌رود که در تمامی فرهنگ‌ها و ادیان دارای اهمیت خاصی است (جبرئیلی، زاده‌محمدی و حیدری، ۱۳۹۲). نظام خانواده همواره با تهدیدهای زیادی مواجه بوده است، اما خیانت زناشویی^۱ به عنوان یکی از مهمترین تهدیدات خانواده‌های امروزی به شمار می‌رود (یوان و ویسر، ۲۰۱۹). بر اساس تعریف، خیانت زناشویی نقص روابط و توافقات زناشویی بین زوجین است که منجر به ایجاد درجاتی از صمیمیت فیزیکی و یا عاطفی با فرد یا افرادی خارج از روابط زناشویی می‌شود (باراکا و پولانسکی، ۲۰۲۱). خیانت زناشویی بیش از ۳۰ سال در بین محققان این حوزه به عنوان یکی از موضوعات مهم مورد بحث است (شرین، اپلانیز، آلدو و واگنر، ۲۰۱۸). آمارها نشان می‌دهد که بیش از ۱۱ درصد از مردان و ۲۱ درصد از زنان در زندگی، با خیانت همسران خود مواجه هستند (سودانی، شجاعیان و نیسی، ۱۳۹۱). شرین و همکاران (۲۰۱۸)، نشان دادند که بیش از ۱۲ درصد از افراد در زندگی مرتکب خیانت زناشویی می‌شوند. اما به نظر می‌رسد که شیوع خیانت زناشویی آماری فراتر از آنچه در پژوهش‌ها بدان اشاره شده داشته باشد. چراکه در بسیاری از موارد افراد به دلیل ترس از بی‌ابرویی و یا پیامدهای منفی ناشی از خیانت همچون قتل (فتحی، فکر آزاد، غفاری و بوالهروی، ۱۳۹۲)، از پاسخ به سوالات مربوط به خیانت زناشویی همسر خود امتناع می‌کنند.

در اکثر جوامع از جمله ایران خیانت مردان راحت‌تر پذیرفته می‌شود و این مساله باعث می‌شود زنان در مقابل خیانت همسر خود احساس ناتوانی و سرخوردگی زیادی داشته باشند (کاستا، هاک، الویریا و فالک، ۲۰۱۹؛ فتحی و همکاران، ۱۳۹۲)، مساله‌ای که طیف وسیعی از مشکلات روانشناختی از جمله احساس گناه، اختلالات خلقی، خشم، اندوه، شرمساری، سرخوردگی و ترس را برای زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر به همراه داشته باشد (گوگی، کومار و دوری، ۲۰۱۶). یکی از مشکلات روانشناختی که بسیاری از این زنان با آن مواجهند، افسردگی^۲ است (دهقان منشادی، فروزنده و زارع نیستانک، ۱۳۹۹). نشانه‌های افسردگی متنوع است؛ بطور کلی چهار دسته نشانه برای افسردگی در نظر گرفته می‌شود: نشانه‌های خلقی، شناختی، انگیزشی و جسمانی (سادوک، سادوک و روئیز، ۱۳۹۹). نتایج مطالعات کانو و اولری (۲۰۰۰)، (آرنود و همکاران، ۲۰۰۸)، (سیاروکو، ایچواریا و لواندوفسکی، ۲۰۱۲)، اظهر، عباس، ونهانگ، اختر و عقیل (۲۰۱۸) و حاجوک، کوبارن، مرگراف، عثماند، والینگ و کراک (۲۰۱۸) حاکی از وجود افسردگی در افراد آسیب‌دیده از خیانت زناشویی است. عدم توجه به مساله افسردگی در زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر می‌تواند پیامدهای منفی زیادی چون خودکشی^۳ (کالین، ۲۰۲۱) کاهش کیفیت ارتباطات اجتماعی (ها و لی، ۲۰۲۱) و بیماری‌های جسمی (پالادینو، چاتاوی، مجید و ماری، ۲۰۲۱) را به همراه داشته باشد که اهمیت و ضرورت انجام این مطالعه را نشان می‌دهد.

عوامل مختلفی می‌تواند بر افسردگی زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر را تحت تاثیر قرار دهد. یکی از این عوامل احساس تنهایی^۴ است. بر اساس نظر پرلمن و پیلاثو (۱۹۸۲)، احساس تنهایی، شکافی است بین آنچه

1. Infidelity

2. depression

3. Suicide

4. Loneliness

فرد می‌خواسته و آنچه را به دست آورده است و هر چقدر این شکاف عمیق‌تر باشد، احساس تنهایی نیز بیشتر خواهد بود (به نقل از صمدی کاشان، حاج حسینی، به‌پژوه و زمانی زارچی، ۱۳۹۸). احساس تنهایی زمانی به وجود می‌آید که تماس و رابطه فرد با دیگران کاذب باشد؛ به نحوی که تجربه عاطفی مشترکی برای این رابطه دوجانبه فرد با دیگران متصور نباشد و انسان در فرایند تماس با دیگران، فاقد یک ارتباط حقیقی و صمیمانه باشد (وانهالست، گووسنز، لویکس، شولت و انگلس، ۲۰۱۳). آنچه در خیانت همسر قابل تصور است. از آنجاکه تجربه خیانت زناشویی با افزایش هیجان‌های منفی اولیه (همچون غم و خشم) (دهقانی، اصلانی، امان الهی و رجبی، ۱۳۹۸) و سپس تجربه هیجان‌های منفی ثانویه (همچون نفرت، انزجار و ناامیدی) (گیتار، گهر، کراگر، گارسیا، فیشر و فیتزگراالد (۲۰۱۷)، همراه است، احساس تنهایی در افراد آسیب‌دیده بیشتر خواهد بود. رضایی کلانتری و افتخاری کنزری (۱۳۹۸)، شریفی، محمد امین زاده، سلیمانی صفت، سودمند و یونسی (۱۳۹۶) و مارتین و همکاران (۲۰۲۱) نشان دادند احساس تنهایی و افسردگی رابطه دارد. همچنین کاهش سطح روابط زناشویی می‌تواند به به افزایش احساس حقارت^۱ منجر شود (گوگی و همکاران، ۲۰۱۶). اکدوگان و چیمشیر (۲۰۱۹) و اکدوگان (۲۰۱۷)، نشان دادند که بین احساس تنهایی و احساس حقارت رابطه مثبت وجود دارد.

یکی دیگر از مولفه‌هایی که می‌تواند بر افسردگی زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر موثر باشد، رضایت جنسی^۲ است. یانگ، دنی، یانگ و لوکوایس (۲۰۰۰)، رضایت جنسی را احساس خوشایند فرد از روابط جنسی خود تعریف می‌کنند. زوج‌هایی که در زندگی خود رضایت جنسی داشته باشند، به نحو بهتری می‌توانند با یکدیگر ارتباط داشته باشند و مشکلات خود را برطرف نمایند و از سوی دیگر لازمه داشتن رضایت جنسی داشتن روابط زناشویی موثر است (پارک، چیو، لیو و لی، ۲۰۲۰). نتایج مطالعات مختلف نشان می‌دهد که رضایت جنسی با مولفه‌هایی چون تعهد زناشویی^۳ (شاه سیاه، ۱۳۸۸)، رضایت از زندگی^۴ (رحمانی، مرقاتی خوبی، صادقی و قلی، ۱۳۹۰)، افسردگی (گلونینسکا و همکاران، ۲۰۲۰؛ مروین، اوسالیوان و روزن، ۲۰۱۷)، خیانت زناشویی (آلوز، ۲۰۱۸؛ فورن، لوسیر، سابورین و براسارد، ۲۰۱۶)، رابطه دارد. همچنین صفایی، علیرضایی و رجب‌زاده (۱۳۹۷)، طلایی زاده و بختیارپور (۲۰۱۶)، نشان دادند بین رضایت جنسی و افسردگی رابطه منفی وجود دارد. دمیرچی و صلاحیان (۱۳۹۷) و کوک و ساگلام (۲۰۱۳)، نیز نشان دادند که بین رضایت جنسی و احساس تنهایی رابطه منفی وجود دارد.

یکی از یکی از مولفه‌هایی که می‌تواند افسردگی زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر را تحت تاثیر قرار دهد بخشش^۵ است. بخشش تحول عاطفی است که آزادانه برگزیده می‌شود و طی آن میل به انتقام و اجتناب از خطاکار کاهش می‌یابد و فرآیندی که گاه هدیه‌ای نوع‌دوستانه توصیف شده است (پلوچی، پالری، رگالیا و فینچام، ۲۰۱۵). در دو دهه گذشته، روانشناسان نقش مهم بخشش را در روابط بین‌فردی مؤثر شناخته‌اند. این تاثیر بخصوص در رابطه با تخلفات کوچک (به عنوان مثال، بی‌توجهی در رابطه) و همچنین نقض عمده

1. Humiliation feeling

2. sexual satisfaction

3. Marital commitment

4. Life satisfaction

5. forgiveness

در مرزهای اعتماد و روابط مانند خیانت مطرح می‌شود (چی، تانگ، ورثینگتون، چان، لان و لین، ۲۰۱۹). بر اساس مطالعات انجام شده هر چقدر که افراد در مولفه بخشش توانایی بالاتری داشته باشند، روابط پایدارتری نیز به خصوص در مواردی چون خیانت همسر تجربه خواهند کرد (تورسون، ۲۰۱۹). در واقع بخشش از طریق بهبود روابط زناشویی می‌تواند افسردگی ناشی از خیانت همسر را کاهش دهد. کورین و هوباخ (۲۰۱۸) نشان دادند که بین بخشش و احساس تنهایی رابطه منفی وجود دارد. زندگی پور، آزادی و ناهیدپور (۱۳۹۰)، کلتا و مروز (۲۰۲۰)، بارکاکیا و همکاران (۲۰۲۰)، نیز نشان دادند که بین بخشش و ابعاد سلامت روان زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر رابطه منفی وجود دارد. بر اساس آنچه گفته شد احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش می‌تواند افسردگی در زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر را تحت تاثیر قرار دهد. حال آنکه بررسی پیشینه پژوهش نشان می‌دهد که عمده پژوهش‌های انجام شده در رابطه با متغیرهای پژوهش حاضر یا در رابطه با جامعه زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر نبوده و یا به صورت پراکنده انجام شده است و مطالعه‌ای که به طور کامل اهداف پژوهش حاضر را پوشش دهد در دسترس قرار نگرفت. بر این اساس و با توجه به خلاء پژوهشی موجود مطالعه حاضر با هدف بررسی نقش احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش در پیش‌بینی افسردگی در زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر انجام شد.

روش پژوهش

پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و به لحاظ شیوه گردآوری داده‌ها از نوع مطالعات توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر، کلیه زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر در شهر تهران بود که در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به مراکز مشاوره مراجعه کرده بودند. نمونه آماری با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انجام شد. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل داشتن خیانت همسر، تمایل برای شرکت در پژوهش، داشتن سواد کافی برای پاسخ‌دهی به سوالات و ملاک‌های خروج نیز عدم دقت در پاسخ‌گویی به سوالات در نظر گرفته شد.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه احساس تنهایی^۱: پرسشنامه احساس تنهایی توسط راسل و پیلوا و کورتونا در سال ۱۹۸۰ ساخته شد که شامل ۲۰ سوال و به صورت ۴ گزینه‌ای، ۱۰ جمله منفی و ۱۰ جمله مثبت است. پرسشنامه در طیف لیکرت ۴ گزینه‌ای از هرگز (۱)، بندرت (۲)، گاهی (۳) و همیشه (۴) طراحی شده و دامنه نمره‌ها بین ۲۰ (حداقل) و ۸۰ (حداکثر) و میانگین نمره ۵۰ است. نمره بالاتر از میانگین بیانگر شدت بیشتر تنهایی است. پایایی این آزمون در نسخه جدید تجدید نظر شده ۷۸٪ گزارش شد. پایایی آزمون به روش بازآزمایی توسط راسل، پیلوا و فرگوسن (۱۹۷۸)، ۸۹٪ گزارش شده است. روایی پرسشنامه با استفاده از نظرات اساتید راهنما و مشاور، خوب ارزیابی و تایید شده است. پایایی این آزمون در نسخه جدید تجدیدنظر شده ۷۸٪ گزارش شده است (راسل و پیلوا و کورتونا، ۱۹۸۸). در پژوهش سودانی و همکاران (۱۳۹۱) به منظور تعیین اعتبار مقیاس از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که برابر با ۰/۸۱ به دست آمد. همچنین رنجبران،

1. Loneliness Questionnaire

کیانی، زارع و شایقیان (۱۳۹۴)، آلفای کرونباخ $0/89$ را برای این مقیاس گزارش کرده‌اند. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه و $0/87$ بدست آمد.

۲. پرسشنامه رضایت جنسی^۱: پرسشنامه رضایت جنسی توسط لارسون، اندرسون، هولمن و نیمن (۱۹۹۸)، ارائه شد. این پرسشنامه شامل ۲۵ سؤال است و پاسخ‌ها بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت امتیازدهی شدند. پاسخ به گزینه هرگز (۱ امتیاز) و گزینه همیشه (۵ امتیاز) داشت. امتیاز ۷۵-۲۵ معادل رضایت جنسی کم، ۱۰۰-۷۶ رضایت جنسی متوسط و امتیاز ۱۲۵-۱۰۱ معادل رضایت جنسی بالا است. در پژوهش بهرامی، ستارزاده، رنجبر کوچکسرایبی و قوجازاده (۱۳۸۶)، میزان آلفای کرونباخ برای سوالات مثبت و منفی بیشتر از $0/7$ بود. ملک تاج مشک بید حقیقی، شمس، میرمحمد و تیموری (۱۳۸۱)، در مطالعه‌ای از پرسشنامه استاندارد رضایت جنسی لارسون استفاده کردند که میزان پایایی آن $0/98$ بدست آمد. رحمانی نیز (۱۳۸۷)، در پایان نامه خود تحت عنوان «بررسی ارتباط رضایت جنسی با عوامل فردی در زوجها» از این پرسشنامه استفاده کرد و جهت تعیین پایایی ابزار از روش آزمون مجدد استفاده کرد و $I = 0/86$ به دست آمد (به نقل از راستگو، گلزاری و براتیسده، ۱۳۹۳). در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه و $0/88$ بدست آمد.

۳. پرسشنامه افسردگی^۲: این پرسشنامه توسط بک (۱۹۹۶)، در ۲۱ ماده ارائه شده است. هر ماده دارای ۴ گزینه دارد که بر مبنای ۰ تا ۳ نمره‌گذاری می‌شود. حداکثر نمره در این تست ۶۳ است و حداقل آن صفر است. اعتبار و روایی نتایج فراتحلیل انجام شده در مورد پرسشنامه افسردگی بک حاکی از آن است که ضریب همسانی درونی آن بین $0/73$ تا $0/93$ با میانگین $0/86$ است ضرایب اعتبار حاصل از بازآزمایی بر حسب فاصله بین دفعات اجرا و نوع جمعیت در دامنه $0/48$ تا $0/86$ قرار دارد این پرسشنامه از اعتبار و روایی مطلوبی برخوردار است. این پرسشنامه به صورت یک پرسشنامه خودگزارشی است، در این پرسشنامه چندین گروه سوال وجود دارد و هر سوال بیان کننده حالتی است (میرزایی و اکبری، ۱۳۹۳). در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه و $0/77$ بدست آمد.

۴. پرسشنامه بخشش^۳: پرسشنامه بخشش توسط ری، لیاکونا، فولک، السوزکی، هیم و مادیا (۲۰۰۱)، ساخته شده است که از ۱۵ گویه و ۲ خرده مقیاس فقدان احساس منفی (۱۰ سوال) و وجود احساس مثبت (۵ سوال) تشکیل شده است که به منظور سنجش بخشش در افراد بکار می‌رود. نمره‌گذاری پرسشنامه بصورت طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای است که برای گزینه‌های «کاملاً مخالفم»، «مخالفم»، «نظری ندارم»، «موافقم» و «کاملاً موافقم» به ترتیب امتیازات ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ در نظر گرفته می‌شود. ری، این معیار را با معیار سنجش گذشت انزایت مورد مقایسه قرار داد. همبستگی بدست آمده به شیوه هم‌تاسازی نسبتاً بالا بود: $I = 0/75 - 0/50$ (ری و همکاران، ۲۰۰۱). آلفای کرونباخ این ابزار در پژوهش زندی پور و همکاران (۱۳۹۰)، $0/96$ بدست آمد که حاکی از دقت بالای آزمون است. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه با

1. Sexual Satisfaction Questionnaire

2. Depression Questionnaire

3. Forgiveness Questionnaire

استفاده از آلفای کرونباخ محاسبه و برای بعد احساس منفی ۰/۷۷، برای بعد احساس مثبت ۰/۸۴ و برای کل پرسشنامه ۰/۸۱ بدست آمد.

روش اجرا

با توجه به خطر شیوع ویروس کرونا، پرسشنامه‌های پژوهش به صورت برخط طراحی شد. پس از مراجعه به ۱۱ مرکز روان‌درمانی منطقه ۱۲ تهران و ارائه معرفی‌نامه از دانشگاه، اهداف پژوهش به مسئولین این مراکز شرح داده شد و از آن‌ها خواسته شد تا لیستی از مراجعان خود با مشکل خیانت همسر را تهیه نمایند. پس از تماس و جلب رضایت و همکاری کسانی که داوطلب شرکت در پژوهش بودند، از آنها خواسته شد که پرسشنامه‌های پژوهش را که به صورت برخط برای آن‌ها ارسال شد، تکمیل کنند. به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که از اطلاعات خصوصی و شخصی‌شان محافظت خواهد شد. نتایج در صورت تمایل برای آنها تفسیر خواهد شد. به اعضای گروه اطمینان داده شد که مشارکت در تحقیق هیچ‌گونه بار مالی برای آنها در پی نداشته و با موازین دینی و فرهنگی آن‌ها و جامعه هیچ‌گونه مغایرتی نداشته باشد. در نهایت پرسشنامه ۲۶۹ آزمودنی به سوالات آزمون جواب دادند و ۱۹ پرسشنامه نیز با توجه به وجود نمرات پرت، از پژوهش حذف شد. در نهایت پس از حذف پرسشنامه‌های پرت، ۲۵۰ پرسشنامه به روش همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه به روش همزمان و با بهره‌گیری از نسخه ۲۶ نرم‌افزار SPSS، مورد تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها

از مجموع ۲۵۰ شرکت‌کننده در پژوهش، سن ۴۵ نفر (۱۸/۰ درصد)، کمتر از ۳۰ سال، ۱۴۲ نفر (۵۶/۹۸ درصد)، بین ۳۰ تا ۴۰ سال، ۴۷ نفر (۱۸/۸ درصد)، بین ۴۰ تا ۵۰ سال و ۱۶ نفر (۶/۴ درصد)، نیز بالاتر از ۵۰ سال بود. تحصیلات ۶۳ نفر (۲۵/۲ درصد)، راهنمایی و سیکل، ۱۰۷ نفر (۴۲/۸ درصد)، دبیرستان و دیپلم و ۸۰ نفر (۳۲/۰ درصد)، نیز دانشگاهی بوده و میانگین مدت زمان ازدواج در ۴۹ نفر (۱۹/۶ درصد)، کمتر از ۵ سال، ۸۱ نفر (۳۲/۴ درصد)، بین ۵ تا ۱۰ سال، ۹۴ نفر (۳۷/۶ درصد)، بین ۱۰ تا ۱۵ سال و ۲۶ نفر (۱۰/۴ درصد)، نیز بالاتر از ۱۵ سال بود. میانگین، انحراف معیار و ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش در جدول ۲ ارائه شده است.

میانگین، انحراف معیار، وضعیت نرمال بودن توزیع نمرات و ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. میانگین، انحراف معیار، وضعیت نرمال بودن توزیع نمرات و ماتریس همبستگی بین متغیرهای

پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی	۱	۲	۳	۴
افسردگی	۳۹/۹۴	۱۴/۶۷	۰/۹۵	۰/۰۵	۱			
احساس تنهایی	۴۲/۹۴	۱۳/۰۶	۰/۶۱	-۰/۴۸	۰/۵۹**	۱		
رضایت جنسی	۷۰/۲۶	۲۰/۶۷	-۰/۶۹	-۰/۴۰	-۰/۵۱**	-۰/۴۹**	۱	

بخشش	۴۷/۱۴	۱۲/۳۰	۰/۰۵	-۰/۸۰	-۰/۵۲**	-۰/۳۸**	۰/۳۴**	۱
------	-------	-------	------	-------	---------	---------	--------	---

* $P < 0.01$, ** $P < 0.001$

بر اساس نتایج جدول ۱، بین احساس تنهایی و افسردگی رابطه مثبت معنی‌دار ($P < 0.001$) و بین رضایت جنسی و بخشش با افسردگی رابطه منفی معنی‌داری وجود دارد ($P < 0.001$). پیش از تحلیل داده‌ها با روش رگرسیون همزمان، پیش‌فرض‌های این آزمون بررسی شد. با توجه به وضعیت کجی و کشیدگی نمرات، فرض نرمال بودن همه متغیرهای پژوهش تایید شد. به منظور بررسی مفروضه‌های همبستگی و هم‌خطی، از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱ ارائه شده است. با توجه به اینکه همبستگی قابل قبولی بین متغیرهای مورد مطالعه برقرار بوده و همبستگی بین متغیرهای پیش‌بین نیز کمتر از ۰/۷ است، بنابراین مفروضه همبستگی و هم‌خطی به درستی رعایت شده است. جهت بررسی هم‌خطی چندگانه بر آماره‌های هم‌خطی تمرکز شد. آزمون دوربین واتسون ($W=1/45$) نشان داد که پسماندها با همدیگر همبستگی ندارند. بنابراین مفروضه خطاهای استقلال نیز برقرار است (جدول ۲). آماره خطی نشان داد (جدول ۳) که هیچکدام از داده‌های tolerance به صفر نزدیک نیست و مقادیر VIF نیز کمتر از ۱۰ هستند، بنابراین مفروضه چندهم‌خطی نیز برقرار است. به منظور بررسی نقش متغیرهای پیش‌بین (احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش) در پیش‌بینی متغیر ملاک (افسردگی) از آزمون رگرسیون چندگانه به روش همزمان استفاده شد. خلاصه مدل رگرسیون چندگانه به روش همزمان، تحلیل واریانس و مشخصه‌های آماری جهت پیش‌بینی افسردگی زنان خیانت دیده در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. خلاصه مدل رگرسیون چندگانه به روش همزمان، تحلیل واریانس و مشخصه‌های آماری جهت

پیش‌بینی اضطراب کووید-۱۹

مدل	SS	MS	F	P	R	R ²	R ² adjust	WD
همزمان	۲۳۴۰۳/۷۱	۷۸۰۱/۲۳	۶۳/۵۳	۰/۰۰۱	۰/۶۶۱	۰/۴۳۷	۰/۴۳۰	۱/۴۵

با توجه به نتایج جدول ۲، مدل رگرسیون قادر به تبیین در حدود ۴۴ درصد متغیر ملاک است ($R^2=0.430$) تعدیل شده) و به صورت معنی‌داری متغیر ملاک را پیش‌بینی می‌کند ($F=63/53$, $P=0.001$). ضرایب رگرسیونی متغیرهای مورد مطالعه در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. ضرایب رگرسیونی متغیرهای مورد مطالعه

متغیر	B	Std. Error	β	T	P	r	Collinearity statistics
مقدار ثابت	۴۳/۷۵	۵/۶۷		۷/۷۱	۰/۰۰۱		VIF Tolerance
احساس تنهایی	-۰/۴۴	۰/۰۶	-۰/۳۹۵	۶/۹۲	۰/۰۰۱	۰/۴۰	۱/۴۲ ۰/۷۰
رضایت جنسی	-۰/۱۷	۰/۰۴	-۰/۲۴۷	-۴/۳۹	۰/۰۰۱	-۰/۲۷	۱/۳۷ ۰/۷۲
بخشش	-۰/۲۲	۰/۰۶	-۰/۱۸۸	-۳/۵۷	۰/۰۰۱	-۰/۲۲	۱/۲۱ ۰/۸۳

جدول ۳ نشان می‌دهد که ضرایب رگرسیونی احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش معنی‌دارند ($P < 0.001$) و این متغیرها به طور معنی‌داری در مدل سهم دارند. همبستگی چندگانه (۰/۶۶۱)، نشان

می‌دهد که تقریباً ۴۴ درصد از واریانس افسردگی با ترکیب خطی متغیرهای پیش‌بین (احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش)، تبیین می‌شود ($R^2=0/661$ ، $R^2=0/437$ و $R^2=0/430$ تعدیل شده). همچنین احساس تنهایی سهم بیشتری در پیش‌بینی و تبیین افسردگی داشت.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش در پیش‌بینی افسردگی در زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر انجام شد. نتایج نشان داد که ۴۴ درصد از واریانس افسردگی با ترکیب خطی متغیرهای احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش تبیین می‌شود. همچنین احساس تنهایی سهم بیشتری در پیش‌بینی و تبیین افسردگی داشت. بدین ترتیب احساس تنهایی پیش‌بینی کننده قوی‌تری برای تبیین افسردگی زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر بود. نتایج این بخش از پژوهش با نتایج پژوهش رضایی کلانتری و افتخاری کنزری (۱۳۹۸)، شریفی و همکاران (۱۳۹۶)، مارتین و همکاران (۲۰۲۱)، همسوست. در تبیین این نتایج می‌توان گفت یکی از مشکلات زنان خیانت‌دیده تجربه مکرر احساس بی‌ارزش بودن بودن است. این احساس بی‌ارزشی با کاهش عزت نفس و احساس ناامیدی و احساس تنهایی همراه است (سیاروکو و همکاران، ۲۰۱۲). احساس ناامیدی، تنهایی و عدم ارزشمندی در این زنان سبب می‌شود تا آن‌ها رفته رفته ارتباطات خود با اطرافیان و جامعه را محدودتر نمایند. زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر ممکن است احساس کنند ارتباطات اجتماعی دیگر تامین کننده نیازهای روانی آن‌ها نیست. افکار توأم با مقایسه و احساس حسرت به زندگی زوج‌هایی که در محیط‌های اجتماعی با آن‌ها روبرو می‌شوند نیز می‌تواند با پیامدهایی چون سرخوردگی و ناامیدی همراه باشد. آنچه به توجیه فاصله گرفتن بیشتر از اجتماع کمک می‌کند. این انزوا چه به صورت فیزیکی (جدا شدن از اجتماع و قطع ارتباطات اجتماعی) و چه بصورت ذهنی (عدم همراهی و یا کسب لذت از ارتباطات اجتماعی) همراه با احساسات منفی در خصوص روابط اجتماعی خواهد بود. در واقع آنچه در احساس تنهایی ایجاد می‌شود، کاهش عملکردهای روانی اجتماعی است که به عنوان نشانه‌های مهم افسردگی در نظر گرفته می‌شود (دالبرگ، مک کی، فرانک و نصیر، ۲۰۲۲). در واقع کاهش احساس لذت و آشفتگی در عملکرد اجتماعی که از مشخصه‌های اصلی احساس تنهایی است، از عوامل موثر بر افسردگی به‌شمار می‌آید. احساس تنهایی سبب می‌شود فرد فعالیت‌هایی که قبلاً موجب خشنودی می‌شدند (برای مثال داشتن روابط با دیگران) یکنواخت و یا محدود می‌شود (جهرامی و همکاران، ۲۰۲۰) و این تغییر زمینه‌ساز افسردگی خواهد بود.

رضایت جنسی دومین متغیر پیش‌بینی کننده افسردگی زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر بود. نتیجه بدست آمده با نتایج پژوهش صفایی و همکاران (۱۳۹۷)، دمیرچی و صلاحیان (۱۳۹۷)، طلایی زاده و بختیارپور (۲۰۱۶) و کوک و ساگلام (۲۰۱۳)، همسوست. در تبیین نتایج این بخش از پژوهش می‌توان گفت یکی از نیازهای ذاتی انسان، نیاز جنسی است. افرادی که در روابط جنسی خود رضایت کافی را ندارند، رفته رفته انگیزه و علاقه خود برای روابط عاشقانه با همسر را از دست می‌دهند (نکونام، اعتمادی و پورنقاش تهرانی، ۱۳۹۸). بنابراین در رضایت جنسی پائین، عدم علاقه و نداشتن انگیزه (به عنوان محرکی برای برقراری رابطه جنسی) نقش اساسی خواهد داشت. از آنجاکه در افسردگی نیز یکی از نشانه‌های اصلی نداشتن علاقه و انرژی کافی برای فعالیت‌هایی است که فرد قبلاً به آن‌ها علاقه داشته بنابراین عدم رضایت جنسی می‌تواند در فرد علائم افسردگی ایجاد کرده و به ایجاد آن منجر شود.

بخشش متغیر متغیر پیش‌بینی کننده افسردگی زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر بود. نتیجه بدست آمده به گونه‌ای با نتایج پژوهش زندگی‌پور و همکاران (۱۳۹۰)، کلتا و مروز (۲۰۲۰)، بارکاکیا و همکاران (۲۰۲۰) و کورین و هوباخ (۲۰۱۸)، همسوست. در تبیین نتایج این بخش از پژوهش می‌توان گفت زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر در مقابل رفتار همسر خود می‌توانند رفتارهای متفاوتی را انتخاب کنند. بخشیدن همسر و تلاش برای بهبود روابط زناشویی، دریافت خدمات روانشناختی حرفه‌ای برای کاهش مشکلات روانشناختی ناشی از خیانت همسر و تلاش برای حل تعارضات بین فردی و در نقطه مقابل عدم بخشش و انتخاب رفتارهایی چون انتقام، پرخاشگری، طلاق و مصرف مواد مخدر، پیامدهای متفاوتی را برای این زنان به دنبال خواهد داشت (گران‌تودت، کنایر و بنجین، ۲۰۲۰). هنگامی که فرد خیانت‌دیده قادر به بخشش باشد، روابط زناشویی و رضایت زناشویی ضعیف‌وی، تعدیل خواهد شد. در حالی که عدم بخشش که با هتک حرمت همراه است می‌تواند تأثیرات منفی بر روابط و رضایت زناشویی و همچنین بر فرد و خانواده داشته و سلامت روانی را با مخاطره مواجه نماید (ایمانی فر، فاطمی و امینی، ۱۳۹۱). اما بخشش نیروی انگیزشی قدرتمند است که سبب کاهش کناره‌گیری، خشم و انتقام نسبت به فرد همسر خیانتکار می‌شود و احساسات مثبت را زوجها افزایش داده و جایگزین احساسات منفی می‌نماید (خیری، میکائیل و نصیری، ۱۳۹۷). از اینرو کاهش احساسات منفی و افزایش احساسات مثبت، یکی از مهمترین جنبه‌های بخشش است و از آنجاکه افسردگی نیز با کاهش سطح خلق، احساس عدم علاقه، احساسات مثبت و افزایش احساسات منفی همراه است، بنابراین بخشش با بهبود این مولفه‌ها می‌تواند در کاهش افسردگی نقش داشته باشد.

به طور کلی یافته‌های پژوهش نشان داد که احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش به طور معناداری افسردگی در زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر را پیش‌بینی می‌کنند. این پژوهش بینش عمیقی را در مورد رابطه با احساس تنهایی، رضایت جنسی و بخشش با افسردگی در زنان آسیب‌دیده از خیانت همسر ایجاد نموده و این مساله می‌تواند چشم‌انداز روشنی را برای مسئولین، روانشناسان، مشاوران و به طور کلی برای افرادی که در حوزه کاهش آسیب‌های مرتبط با خانواده مشغول به فعالیت هستند، ایجاد نماید. پژوهش حاضر همچون سایر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی همراه بود که می‌توان به استفاده از پرسشنامه به عنوان تنها ابزار پژوهش، عدم کنترل متغیرهای مداخله‌گر و همچنین محدود شدن جامعه پژوهش به تهران اشاره کرد که لزوم احتیاط در تعمیم نتایج را نشان می‌دهد. از آنجاکه استفاده از سایر روش‌های سنجش متغیرهای پژوهش می‌تواند روایی بیرونی یافته‌ها را افزایش دهد، لذا انجام پژوهش بر روی نمونه‌های دیگر جامعه پیشنهاد می‌شود. همچنین پیشنهاد می‌شود در مطالعات آتی پژوهشی با هدف هوش عاطفی، عملکرد جنسی و رضایت زناشویی در زنان با و بدون خیانت همسر انجام شود.

موازین اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش مختار بودند و به آن‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات کاملاً محرمانه باقی خواهد ماند.

سیاسگزاری

از همکاری تمامی شرکت‌کنندگان در پژوهش تشکر و قدردانی می‌شود.

مشارکت نویسندگان

این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول است که توسط معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم به تصویب رسیده و با هزینه شخصی انجام شده است. در تهیه این مقاله همه نویسندگان در طراحی، مفهوم‌سازی، گردآوری داده‌ها، روش‌شناسی، تحلیل آماری داده‌ها و نهایی‌سازی آن نقش یکسانی داشته‌اند.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

- ایمانی فر، حمیدرضا، فاطمی، جمیله، و امینی، فاطمه. (۱۳۹۱). بخشش از دیدگاه روان‌شناسی و قرآن کریم. انسان پژوهی دینی، ۹(۲۷)، ۱۴۹-۱۷۵.
- بهرامی، نسیم، ستارزاده، نیلوفر، رنجبرکوچکسرایبی، فاطمه، و قوجازاده، مرتضی. (۱۳۸۶). بررسی ارتباط رضایت جنسی و افسردگی بین زوجین بارور و نابارور. باروری و ناباروری، ۸(۱)، ۵۹-۵۲.
- خیری، یوسف، صفا، میکائیل، و نصیری، فریده. (۱۳۹۷). سلامت معنوی، بخشش و راهبردهای مقابله‌ای در بیماران مبتلا به سرطان‌های دستگاه گوارش. اخلاق پزشکی، ۴۳(۱۲)، ۴-۱۳.
- دمیرچی، یاسمن، و صلاحیان، افشین. (۱۳۹۷). بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی، عشق و رضایت جنسی با احساس تنهایی در زنان. مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان، ۱۶(۱)، ۱۷۷-۱۹۸.
- دهقان منشادی، سیدمسعود، فروزنده، الهام، و زارع نیستانک، محمد. (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش مداخله در بحران بر کیفیت زندگی، اجتناب تجربه‌ای و نشخوارهای ذهنی زنان خیانت‌دیده دارای علائم افسردگی. مجله مطالعات ناتوانی، ۱۰(۱۱)، ۱۳۶-۱۴۶.
- دهقانی، مصطفی، اصلانی، خالد، امان‌الهی، عباس، و رجبی، غلامرضا. (۱۳۹۸). اثربخشی زوج‌درمانی متمرکز بر هیجان مبتنی بر مدل درمان آسیب‌دلبستگی بر بخشش در زن‌های آسیب‌دیده از خیانت زناشویی. مشاوره و روان‌درمانی خانواده، ۹(۱)، ۱۶۰-۱۴۳.
- راستگو، ناهید، گلزاری، محمود، و براتی سده، فرید. (۱۳۹۳). اثربخشی افزایش دانش جنسی بر رضایت زناشویی زنان متأهل. مطالعات روان‌شناسی بالینی، ۵(۱۷)، ۳۵-۴۸.
- رحمانی، اعظم، مرقاتی خوبی، عفت‌السادات، صادقی، نرجس، و قلی، لیلا. (۱۳۹۰). ارتباط رضایت جنسی و رضایت از زندگی زناشویی. نشریه پرستاری ایران، ۲۴(۷۰)، ۹۰-۸۲.
- رضایی کلانتری، مرضیه، و افتخاری کنزری، فروزان. (۱۳۹۸). رابطه بین احساس تنهایی و سلامت روان با اعتیاد به اینترنت دانش‌آموزان پسر مقطع اول متوسطه شهر ساری ۱۳۹۷-۱۳۹۶. فصلنامه فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی، ۹(۴)، ۲۳-۵.

- رنجبران، شایسته، و کیانی، لایلا، زارع، مریم، و شایقیان، زینب. (۱۳۹۴). اثربخشی معنادرمانی گروهی بر احساس تنهایی زنان سالمند مقیم سرای سالمندان
- زندگی پور، طیبه، آزادی، شهدخت، و ناهیدپور، فرزانه. (۱۳۹۰). بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی، بخشش، سلامت روان در زوج‌های مراجعه کننده به مراکز بهداشت گچساران. فصلنامه جامعه‌شناسی زنان، ۲(۲)، ۱۸-۱۰.
- سادوک، بنجامین جیمز، سادوک، ویرجینیا آلکوت، و روئیز، پدرو. (۲۰۱۹). خلاصه روانپزشکی علوم رفتاری/ روانپزشکی بالینی. ترجمه فرزین رضاعی (۱۳۹۹). تهران: انتشارات ارجمند.
- سودانی، منصور، شجاعیان، منصور، و نیسی، عبدالکاظم. (۱۳۹۱). اثربخشی معنا درمانی گروهی بر احساس تنهایی مردان بازنشسته. پژوهش‌های علوم شناختی و رفتاری، ۲(۱)، ۴۳-۵۴.
- شاه سیاه، مرضیه. (۱۳۸۸). بررسی رابطه رضایت جنسی و تعهد زناشویی زوجین شهرستان شهرضا ۱۳۸۷. مجله اصول بهداشت روانی، ۱۱(۴۳)، ۲۳۳-۲۳۸.
- شریفی، مهدی، محمد امین زاده، دانا، سلیمانی صفت، عرفان، سودمند، نسرین، و یونسی، سیدجلال. (۱۳۹۶). ارتباط بین تفکر قطعی‌نگر با احساس تنهایی و افسردگی در سالمندان. سالمند: مجله سالمندی ایران، ۱۲(۳)، ۲۸۷-۲۷۶.
- صدری دمیرچی، اسماعیل، و رضانی، شکوفه. (۱۳۹۵). اثربخشی درمان وجودی بر احساس تنهایی و اضطراب مرگ در سالمندان. روان‌شناسی پیری، ۲(۱)، ۱۲-۱.
- صفایی، مینو، علیرضایی، سمیه، و رجب زاده، سمیرا. (۱۳۹۷). بررسی ارتباط عملکرد جنسی با افسردگی و اضطراب در زنان یائسه مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهرستان تربت حیدریه در سال ۱۳۹۵. فصلنامه کمیته تحقیقات دانشجویی، ۲۱(۶۶)، ۴۰-۳۲.
- صمدی کاشان، سحر، حاج حسینی، منصوره، به پژوه، احمد، و زمانی زارچی، محمد صادق. (۱۳۹۸). اثربخشی مشاوره گروهی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر احساس تنهایی زنان آسیب دیده از خیانت. فصل‌نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، ۱۰(۱)، ۸۲-۷۳.
- فتحی، منصور، فکر آزاد، حسین، غفاری، غلامرضا، و بوالهروی، جعفر. (۱۳۹۲). شناسایی عوامل زمینه‌ساز بی‌وفایی زناشویی مردان. رفاه اجتماعی، ۱۳(۵۱)، ۱۳۱-۱۰۹.
- ملک تاج مشک بید حقیقی، زهرا، شمس، مفرحه، میرمحمد، ولی مجد، تیموری حسینی، فاطمه. (۱۳۸۱). تاثیر مشاوره زناشویی بر رضایت جنسی زوجین. نشریه پرستاری ایران، ۱۵(۳۲ و ۳۳)، ۱۹-۱۵.
- میرزایی، مسعود، و اکبری، زهرا. (۱۳۹۳). بررسی شیوع افسردگی در بیماران دیالیزی در ایران (۱۳۹۲-۱۳۷۸): یک مطالعه سیستماتیک و متاآنالیز. مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران. ۲۴(۱۲۱): ۳۱۷-۳۲۵.
- نکونام، آسیه، اعتمادی، ثریا، و پورنقاش تهرانی، سید سعید. (۱۳۹۸). بررسی رابطه رضایت جنسی با استرس زناشویی، رضایت زناشویی و علائم روانشناختی بیماران قلبی بای پس عروق کرونر. مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت، ۶(۲)، ۱۶-۲۶.

References

- Akdoğan, R., & Çimşir, E. (2019). Linking inferiority feelings to subjective happiness: Self-concealment and loneliness as serial mediators. *Personality and Individual Differences*, 149, 14-20.
- Alves, M. L. B. M. (2018). Physical attractiveness: sexual satisfaction, promiscuity and infidelity (Doctoral dissertation).
- Arnaud C, White-Koning M, Michelsen SI, Parkes J, Parkinson K, Thyen U, et al.(2008). Parent-reported the Quality of Life of Children with cerebral palsy in Europe. *Pediatrics*, 121(1): 54-64
- Azhar, A., Abbas, J., Wenhong, Z., Akhtar, T., & Aqeel, M. (2018). Linking infidelity stress, anxiety, and depression: Evidence from Pakistan married couples and divorced individuals. *International Journal of Human Rights in Healthcare*, 11(3), 2056-4902
- Barcaccia, B., Salvati, M., Pallini, S., Baiocco, R., Curcio, G., Mancini, F., & Vecchio, G. M. (2020). Interpersonal forgiveness and adolescent depression. The mediational role of self-reassurance and self-criticism. *Journal of Child and Family Studies*, 29(2), 462-470.
- Barraca, J., & Polanski, T. X. (2021). Infidelity treatment from an integrative behavioral couple therapy perspective: Explanatory model and intervention strategies. *Journal of Marital and Family Therapy*, 47(4), 909-924.
- Beck AT, Steer RA, Brown GK. Beck depression inventory-II. San Antonio: Psychological Corporation; 1996.
- Cano, A., & O'Leary, K. D. (2000). Infidelity and separations precipitate major depressive episodes and symptoms of nonspecific depression and anxiety. *Journal of consulting and clinical psychology*, 68(5), 774.
- Chi, P., Tang, Y., Worthington, E. L., Chan, C. L., Lam, D. O., & Lin, X. (2019). Intrapersonal and interpersonal facilitators of forgiveness following spousal infidelity: A stress and coping perspective. *Journal of clinical psychology*, 75(10), 1896-1915.
- Ciarocco, N. J., Echevarria, J., & Lewandowski Jr, G. W. (2012). Hungry for love: The influence of self-regulation on infidelity. *The Journal of social psychology*, 152(1), 61-74.
- Costa, C. B. D., Haack, K. R., Oliveira, E. L. D., & Falcke, D. (2019). Infidelity from the perspective of men and women. *Pensando familias*, 23(1), 3-18.
- Currin, J. M., & Hubach, R. D. (2018). Importance of self-forgiveness and social support in potentially reducing loneliness in men who have sex with men. *Journal of LGBT Issues in Counseling*, 12(4), 279-292.
- Dahlberg, L., McKee, K. J., Frank, A., & Naseer, M. (2022). A systematic review of longitudinal risk factors for loneliness in older adults. *Aging & Mental Health*, 26(2), 225-249.
- Ferron, A., Lussier, Y., Sabourin, S., & Brassard, A. (2016). The role of internet pornography use and cyber infidelity in the associations between personality, attachment, and couple and sexual satisfaction. *Social Networking*, 6(1), 1-18.
- Glowinska, A., Duleba, A. J., Zielona-Jenek, M., Siakowska, M., Pawelczyk, L., & Banaszewska, B. (2020). Disparate Relationship of Sexual Satisfaction, Self-Esteem, Anxiety, and Depression with Endocrine Profiles of Women With or Without PCOS. *Reproductive Sciences*, 27(1), 432-442.
- Gogoi, R. R., Kumar, R., & Deuri, S. P. (2017). Anxiety, depression, and quality of life in mothers of children with intellectual disability. *Open Journal of Psychiatry & Allied Sciences*, 8(1), 71-75.

- Grøntvedt, T. V., Kennair, L. E. O., & Bendixen, M. (2020). Breakup likelihood following hypothetical sexual or emotional infidelity: perceived threat, blame, and forgiveness. *Journal of Relationships Research*, 11(7), 1-9.
- Guitar, A. E., Geher, G., Kruger, D. J., Garcia, J. R., Fisher, M. L., & Fitzgerald, C. J. (2017). Defining and distinguishing sexual and emotional infidelity. *Current Psychology*, 36(3), 434-446.
- Ha, J., & Lee, H. (2021). Effects of Depression, Social Isolation and Quality of Communication Life on the Suicidal Ideation among older adults with hearing loss. *Adult Nursing Association Conference*, 149-149.
- Hajduk, G. K., Cockburn, A., Margraf, N., Osmond, H. L., Walling, C. A., & Kruuk, L. E. (2018). Inbreeding, inbreeding depression, and infidelity in a cooperatively breeding bird. *Evolution*, 72(7), 1500-1514.
- Jahrami, H., Alekri, E., BaHamam, A. S., Alsalman, A., Bragazzi, N. L., Alhaj, O., & Saif, Z. (2020). The association between micronutrient status and sleep quality in patients with depression: a case-control study. *Sleep and Breathing*, 12(3), 1-9.
- Kaleta, K., & Mróz, J. (2020). The relationship between basic hope and depression: forgiveness as a mediator. *Psychiatric Quarterly*, 91(3), 877-886.
- Kalin, N. H. (2021). Anxiety, depression, and suicide in youth. *American journal of psychiatry*, 178(4), 275-279.
- Koç, Z., & Saglam, Z. (2013). Determining the correlation between sexual satisfaction and loneliness levels in patients with hemodialysis in a Muslim community. *Sexuality and Disability*, 31(1), 13-29.
- Larson, J. H., Anderson, S. M., Holman, T. B., & Niemann, B. K. (1998). A longitudinal study of the effects of premarital communication, relationship stability, and self-esteem on sexual satisfaction in the first year of marriage. *Journal of sex & marital therapy*, 24(3), 193-206.
- Martín-María, N., Caballero, F. F., Lara, E., Domènech-Abella, J., Haro, J. M., Olaya, B., & Miret, M. (2021). Effects of transient and chronic loneliness on major depression in older adults: a longitudinal study. *International Journal of Geriatric Psychiatry*, 36(1), 76-85.
- Merwin, K. E., O'Sullivan, L. F., & Rosen, N. O. (2017). We need to talk: Disclosure of sexual problems is associated with depression, sexual functioning, and relationship satisfaction in women. *Journal of sex & marital therapy*, 43(8), 786-800.
- Palladino, R., Chataway, J., Majeed, A., & Marrie, R. A. (2021). Interface of multiple sclerosis, depression, vascular disease, and mortality: a population-based matched cohort study. *Neurology*, 97(13), e1322-e1333.
- Pelucchi, S., Paleari, F. G., Regalia, C., & Fincham, F. D. (2015). Self-forgiveness in romantic relationships: 2. Impact on interpersonal forgiveness. *Family Science*, 6(1), 181-190.
- Russell, D., Peplau, L. A., & Cutrona, C. E. (1980). The revised UCLA Loneliness Scale: concurrent and discriminant validity evidence. *Journal of personality and social psychology*, 39(3), 472.
- Russell, D., Peplau, L. A., & Ferguson, M. L. (1988). Developing a measure of loneliness. *Journal of personality assessment*, 42(3), 290-294.
- Rye, M. S., Loiacono, D. M., Folck, C. D., Olszewski, B. T., Heim, T. A., & Madia, B. P. (2001). Evaluation of the psychometric properties of two forgiveness scales. *Current Psychology*, 20(3), 260-277.
- Scheeren, P., de Apellániz, M., de Alda, I., & Wagner, A. (2018). Infidelidade conjugal: a experiência de homens e mulheres. *Temas em psicologia*. São Paulo. 13(4), 355-369.

- Talaizadeh, f., & bakhtiyarpour, S. (2016). The relationship between marital satisfaction and sexual satisfaction with couple mental health. ۳۷-۴۶, (۴۰) ۱۰ .
- Thorson, J. T. (2019). Guidance for decisions using the Vector Autoregressive Spatio-Temporal (VAST) package in stock, ecosystem, habitat and climate assessments. *Fisheries Research*, 210(4), 143-161.
- Vanhalst, J., Goossens, L., Luyckx, K., Scholte, R. H., & Engels, R. C. (2013). The development of loneliness from mid-to late adolescence: Trajectory classes, personality traits, and psychosocial functioning. *Journal of Adolescence*, 36(6), 1305-1312.
- Yuan, S., & Weiser, D. A. (2019). Relationship dissolution following marital infidelity: comparing European Americans and Asian Americans. *Marriage & Family Review*, 55(7), 631-650.

***

پرسشنامه احساس تنهایی

سوال	هرگز	بندرت	گاهی	همیشه
۱- آیا احساس می‌کنید با افراد اطرافتان سازگار هستید؟				
۲- آیا احساس می‌کنید رفیق و همدمی ندارید؟				
۳- آیا احساس می‌کنید که کسی را ندارید تا به او، رو بیاورید؟				
۴- آیا احساس می‌کنید که تنها هستید؟				
۵- آیا خود را جزئی از گروه دوستان احساس می‌کنید؟				
۶- آیا احساس می‌کنید با افراد اطرافتان مسایل و علائق مشترک زیادی دارید؟				
۷- آیا احساس می‌کنید که به هیچ کس نزدیک نیستید؟				
۸- آیا احساس می‌کنید با افراد اطرافتان علائق و افکار مشترکی ندارید؟				
۹- آیا با دیگران راحت می‌جوشید؟				
۱۰- آیا خودتان را به مردم نزدیک احساس می‌کنید؟				
۱۱- آیا احساس می‌کنید که کنار گذاشته شده اید؟				
۱۲- آیا احساس می‌کنید که روابطتان با دیگران بی معنی است؟				
۱۳- آیا احساس می‌کنید که هیچ کس واقعا از شما شناخت درستی ندارد؟				
۱۴- آیا احساس می‌کنید که از دیگران منزوی شده اید؟				
۱۵- آیا احساس می‌کنید که هر وقت که بخواهید می‌توانید برای خود هم صحبتی پیدا کنید؟				
۱۶- آیا احساس می‌کنید که کسانی هستند که واقعا شما را درک می‌کنند؟				
۱۷- آیا احساس کم رویی می‌کنید؟				
۱۸- آیا احساس می‌کنید که اطرافتان پر از آدم است ولی هیچ کس با شما نیست؟				
۱۹- آیا احساس می‌کنید که کسانی هستند که بتوانید با آنها صحبت کنید؟				
۲۰- آیا احساس می‌کنید افرادی هستند که به آنها رو بیاورید؟				

***

پرسشنامه رضایت جنسی

همیشه	اکثر اوقات	گاهی اوقات	بندرت	هرگز	
					۱- احساس می‌کنم که همسر من از روابط جنسی مان لذت می‌برد.
					۲- زندگی جنسی من، بسیار جالب و هیجان‌انگیز است.
					۳- برقراری روابط جنسی، برای من و همسر من، سرگرم‌کننده است.
					۴- برای من، برقراری روابط جنسی با همسر من، یک کار تکراری و یکنواخت است.
					۵- احساس می‌کنم که روابط جنسی، زشت و ناپسند است.
					۶- زندگی جنسی من، یکنواخت است.
					۷- روابط جنسی ما، شتابزده انجام می‌شود.
					۸- زندگی جنسی من، فاقد کیفیت مطلوب است.
					۹- همسر من، از نظر جنسی، بسیار هیجان زده است.
					۱۰- از انجام روش‌هایی که دیگران در روابط جنسی خود آن را دوست دارند یا به کار می‌برند، لذت می‌برم.
					۱۱- احساس می‌کنم که در روابط جنسی، همسر من بیش از اندازه، از من توقع دارد.
					۱۲- به عقیده من، روابط جنسی در زندگی زناشویی، بسیار جالب است.

				۱۳- همسر، به روابط جنسی اهمیت زیادی می‌دهد.
				۱۴- سعی می‌کنم از برقراری روابط جنسی با همسر، اجتناب کنم.
				۱۵- همسر، در هنگام برقراری رابطه جنسی، خشن و تندخو است.
				۱۶- همسر، شریک خوبی در روابط جنسی‌مان است.
				۱۷- به عقیده من، برقراری رابطه جنسی، یک فعالیت طبیعی در روابط است.
				۱۸- وقتی من تمایل به برقراری رابطه جنسی با همسر دارم، او مایل نیست.
				۱۹- احساس می‌کنم که روابط جنسی، ارتباط عاطفی‌مان را قوی‌تر می‌کند.
				۲۰- به نظر می‌رسد همسر از برقراری روابط جنسی با من، اجتناب می‌کند.
				۲۱- به آسانی، توسط همسر به هیجان جنسی می‌رسم.
				۲۲- احساس می‌کنم، همسر از روابط جنسی‌مان خشنود است.
				۲۳- همسر، به نیازها و تمایلات جنسی من، بسیار حساس است.
				۲۴- همسر نمی‌تواند مرا از نظر جنسی ارضاء کند.
				۲۵- احساس می‌کنم روابط جنسی‌مان، خسته‌کننده است.

***

پرسشنامه بخشش

ردیف	عبارات	کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالقم	کاملاً مخالفم
۱	نمی‌توانم فکر کردن درباره‌ی اشتباه شخص خطاکار را کنار بگذارم.					
۲	گاهی وقت‌ها، به راه‌های بخشیدن شخصی خطاکار فکر می‌کنم.					
۳	نسبت به شخص خطاکار، احساس عصبانیت می‌کنم.					
۴	از مکان‌ها یا افرادی که شخص خطاکار را به یادم می‌آورد، پرهیز می‌کنم.					
۵	عمل اشتباه شخص خطاکار، من را از لذت بردن از زندگی محروم کرده است.					
۶	می‌توانم خود را از فکر کردن به شخص خطاکار رها کنم.					
۷	وقتی به این فکر می‌کنم که چطور با من رفتار شده است، احساس افسردگی می‌کنم.					
۸	احساس می‌کنم، بیشتر صدمه‌های روحی ناشی از عمل اشتباه شخص خطاکار، بهبود یافته است.					
۹	وقتی به شخص خطاکار فکر می‌کنم، نسبت به او احساس تنفر می‌کنم.					
۱۰	احساس می‌کنم، زندگی‌ام در اثر عمل اشتباه شخص خطاکار مختلف شده است.					
۱۱	آرزوی بهترین‌ها را برای شخص خطاکار دارم.					
۱۲	برای شخص خطاکار دعا می‌کنم.					
۱۳	رو به رو شدن با شخص خطاکار به من احساس آرامش می‌دهد.					
۱۴	دل‌م‌برای شخص خطاکار می‌سوزد.					
۱۵	امیدوارم شخص خطاکار، در آینده با رفتار خوب دیگران مواجه شود.					

***

پرسشنامه افسردگی

غمگین نیستم.	۱
غمگین هستم.	
غم دست بردار نیست.	
تحلم را از دست داده‌ام	
به آینده امیدوارم	۲
به آینده امیدی ندارم	
احساس می‌کنم آینده امید بخشی در انتظارم نیست	
کمترین روزنه امیدی ندارم	
ناکام نیستم	۳
ناکام تر از دیگرانم	
به زندگی گذشته‌ام که نگاه می‌کنم هرچه می‌بینم شکست و ناکامی است	
آدم کاملاً شکست خورده‌ای هستم	
مانند گذشته از زندگی‌ام راضی هستم	۴
مانند سابق از زندگی لذت نمی‌برم	
از زندگی رضایت واقعی ندارم	
از هر کس و هر چیز که بگویم ناراضی هستم	
خود را گناهکار نمی‌دانم	۵
گاهی خود را گناهکار می‌دانم	
اغلب خود را گناهکار می‌دانم	
همیشه خود را گناهکار می‌دانم	
انتظار مجازات ندارم	۶
احساس می‌کنم ممکن است مجازات شوم	
چشم داشت مجازات دارم	
احساس می‌کنم مجازات می‌شوم	
از خودم راضی هستم	۷
از خودم ناراضی‌ام	
از خودم بدم می‌آیدم	
از خودم متنفرم	

۸	بدتر از سایرین نیستم
	از خودم به خاطر خطاهایم انتقاد می‌کنم
	همیشه خودم را به خاطر خطاهایم سرزنش می‌کنم
	برای هر رخداد بدی خود را سرزنش می‌کنم
۹	هرگز به فکر خودکشی نمی‌افتم
	فکر خودکشی به سرم زده، اما اقدامی نکرده‌ام
	به فکر خودکشی هستم
	اگر بتوانم خودکشی می‌کنم
۱۰	بیشتر از حد معمول گریه نمی‌کنم
	بیش از گذشته گریه می‌کنم
	همیشه گریانم
	قبلاً گریه می‌کردم، اما حالا با آنکه دلم هم می‌خواهد، نمی‌توانم گریه کنم.
۱۱	کم حوصله‌تر از گذشته نیستم
	کم حوصله‌تر از گذشته هستم
	اغلب کم حوصله هستم
	همیشه کم حوصله هستم
۱۲	مانند همیشه مردم را دوست دارم
	نسبت به گذشته کمتر از مردم خوشم می‌آید
	تا اندازه زیادی علاقه‌ام را به مردم از دست داده‌ام
	از مردم قطع امید کرده‌ام؛ به آنها علاقه‌ای ندارم
۱۳	مانند گذشته تصمیم می‌گیرم
	کمتر از گذشته تصمیم می‌گیرم
	برای تصمیم‌گیری، دشواری‌های زیادی دارم
	اصلاً نمی‌توانم تصمیم بگیرم
۱۴	جذابیت گذشته‌ها را ندارم
	نگران هستم که جذابیتم را از دست بدهم
	احساس می‌کنم هر روز که می‌گذرد، جذابیتم را بیشتر از دست می‌دهم
	زشت هستم
۱۵	به خوبی گذشته کار می‌کنم

به خوبی گذشته‌ها کار نمی‌کنم	
برای اینکه کاری بکنم به خودم فشار زیادی می‌آورم	
دستم به هیچ کاری نمی‌رود	
مانند همیشه خوب می‌خوابم	۱۶
مثل گذشته خوابم نمی‌برد	
یکی دوساعتی زودتر از معمول از خواب بیدار می‌شوم و خوابیدن دوباره برایم دشوار است	
چند ساعت زودتر از معمول از خواب بیدار می‌شوم و دیگر خوابم نمی‌برد	۱۷
بیشتر از گذشته خسته نمی‌شوم	
بیشتر از گذشته خسته می‌شوم	
انجام هر کاری خسته ام می‌کند	
از شدت خستگی هیچ کاری از دستم بر نمی‌آید	۱۸
اشتهایم مانند همیشه خوب است	
اشتهایم به خوبی همیشه نیست	
اشتهایم خیلی کم شده است	
به هیچ چیز اشتها ندارم	۱۹
اخیرا وزن کم نکرده ام	
بیش از دو کیلو و نیم وزن کم نکرده ام	
بیش از پنج کیلو از وزن بدنم کم شده است	
بیش از هفت کیلو وزن کم کرده ام	۲۰
بیش از گذشته بیمار نمی‌شوم	
از سردرد، دل درد و یبوست کمی ناراحتم	
آبه شدت نگران سلامتی خود هستم	
آن اندازه نگران سلامتی خود هستم که دستم به هیچ کاری نمی‌رود	۲۱
میل جنسی ام تغییری نکرده است	
میل جنسی ام کمتر شده است	
میل جنسی ام خیلی کم شده است	
کمترین میل جنسی در من نیست	

The role of loneliness, sexual satisfaction and forgiveness in predicting depression in women affected by infidelity

Elham. Ebrahimi¹, *Majid. Zargham Hajebi*^{2*} & Shokoh. Navabinejad³

Abstract

Aim: The aim of this study was to investigate the role of loneliness, sexual satisfaction, and forgiveness in predicting depression in women affected by infidelity. **Methods:** 250 women affected by infidelity in Tehran were selected using purposive sampling method and participated in this study. Participants completed the Russell & Pilva & Cortona (1980) Loneliness Questionnaire, Larson et al. (1998), Ray et al. (2001), and Beck (1996) Depression Inventory. Data analysis was performed using Pearson correlation coefficient and multiple regression. **Results:** The findings showed that there was a significant negative relationship between feelings of loneliness and depression ($P < 0.01$) and a significant positive relationship between sexual satisfaction and forgiveness with depression ($P < 0.01$). The results of multiple regression also showed that feelings of loneliness, sexual satisfaction, and forgiveness play a role in predicting depression in women affected by infidelity and the share of feelings of loneliness was greater than other predictor variables. **Conclusion:** Based on the results of the study, it can be concluded that feelings of loneliness, sexual satisfaction, and forgiveness are effective on depression in women affected by infidelity.

Keywords: Loneliness, sexual satisfaction, forgiveness, depression, marital infidelity

-
1. PhD Student, Department of Consulting, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran.
  2. ***Corresponding author:** Associate Professor, Department of Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran.
Email: zarghamhajebi@gmail.com
  3. Professor of Counseling Department, Kharazmi University, Tehran, Iran.